

വൈകുണ്ഠവിമർശം
 സംസ്കാരവൈകുണ്ഠകപഠനസംകുൾ ജേണൽ
 (വർഷത്തിലൊരിക്കൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നത്)

വൈകുണ്ഠവിമർശം
 സംസ്കാരവൈകുണ്ഠകപഠനസംകുൾ ജേണൽ
 വാല്യം 4 • ലക്കം 1 • ഏപ്രിൽ 2022
 മിനം 1197

പുതാധിപസമിതി

ഡോ. ജി. സജിന (സംകുൾ ഡയറക്ടർ)
 ഡോ. കെ. എം. ഭരതൻ
 ഡോ. സുനീത ടി. വി.
 ഡോ. കെ. വി. ശശി

വടക്കം പുതാധിപർ
 ഡോ. കെ. എം. ഭരതൻ

**നിറം
 Colour**

ലക്കം എഡിറ്റർ / Issue Editor
 പ്രൊഫ. കെ.എം. ഭരതൻ

വൈകുണ്ഠവിമർശം

സംസ്കാരവൈകുണ്ഠകപഠനസംകുൾ ജേണൽ
 ലക്കം പുതാധിപർ ഡോ. കെ. എം. ഭരതൻ
 പ്രബന്ധകൻ രമിനീദാർ ജൂൻ - മാർച്ച്

Critique of Heritage
 School of Cultural Heritage Studies Journal
 Issue Editor Dr. K. M. Bharathan
 Publisher Registrar in-charge

© തൃശ്ശൂർതൃശ്ശൂർ മലയാളസർവകലാശാല
 അക്ഷരം കാമ്പസ്, വാക്കാട് പി.ഒ, തിരു,
 മലപ്പുറം, കേരള - 676 502
 വില - 200
 പ്രസിദ്ധീകരിച്ച വർഷം : 2022
 അച്ചടി : കൽക്കറ്റ് യൂണിവേഴ്സി സെന്റ്രൽ കോ. ഓടേഴിന് സ്റ്റാൾ
 കടൽ വിവേകൻ, ലിജിഷ് എം. ടി
 ഡിസൈൻ : ഗീന കെ. പി.
 പ്രസ്ഥാനം :
 സംസ്കാരവൈകുണ്ഠകപഠനസംകുൾ
 തൃശ്ശൂർതൃശ്ശൂർ മലയാളസർവകലാശാല
 ഇ-മെയിൽ : saithrukavamsam@gmail.com

Thunchath Ezhuthachan Malayalam University
 Aksharam Campus, Vakkad P.O., Tirur,
 Malappuram Dist., Kerala - 676 502
 Price Rs. 200
 Published on: 2023
 Printed at : The Calicut University
 Central Co-operative Stores Ltd
 Cover designed by: Lijesh M. T.
 Layout : Beena K. P.
 Published by
 School of Cultural Heritage Studies
 Thunchath Ezhuthachan Malayalam University
 e-mail : saithrukavamsam@gmail.com

വൈകുണ്ഠകപഠനഫാക്കൽറ്റി
 തൃശ്ശൂർതൃശ്ശൂർ മലയാളസർവകലാശാല

ഡോ. എം. ശ്രീനാഥൻ
നിറബോധം മലയാളത്തിൽ

സംഗ്രഹം: കാഴ്ചയുടെ അനുഭവ സംവർഗ്ഗമായാണ് നിറത്തെ പൊതുവിൽ മനസിലാക്കുന്നത്. നിറം എന്താണെന്നും എങ്ങനെയാണത് ഇന്ദ്രിയാനുഭവമാകുന്നതെന്നും നിറത്തെക്കുറിച്ച് മനുഷ്യർ സംസാരിക്കുന്നതെങ്ങനെയെന്നും അന്വേഷിച്ചറിയാൻ പാശ്ചാത്യർക്കിടയിൽ ശ്രീക്ക് തത്വചിന്തകാലം മുതലേ ശ്രമങ്ങളുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. വ്യക്തിഗതതാനുഭവം സാമൂഹികാനുഭവം എന്ന് രണ്ടു തരത്തിൽ വേർതിരിച്ചുള്ള പഠനക്രമങ്ങൾ ഇതിനകം വികസിച്ചിട്ടുണ്ട്. ചില ശാസ്ത്രശാഖകൾ പ്രകാശകണികകളുടെ സഞ്ചാരവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തുമ്പോൾ മറ്റുചിലർ കണ്ണിന്റെ ആന്തരഘടനയും മസ്തിഷ്കവുമായും ബന്ധപ്പെടുത്തി വ്യക്തിഗത ഇന്ദ്രിയാനുഭവമാക്കി കാണുന്നു. നിറത്തെ സാമൂഹികാനുഭവമായി മനസിലാക്കണമെന്നു സാമൂഹിക ശാസ്ത്ര മേഖലകൾ വാദിക്കുന്നു. വെങ്കിലും ഇന്ദ്രിയാനുഭവവും നിറ ധാരണകളും പ്രതിനിധാനവും തമ്മിൽ കൂട്ടിയിണക്കി വിവരിക്കാൻ നരവംശശാസ്ത്രം ഉൾപ്പെടെയുള്ളവ രീതിശാസ്ത്ര വിടവു അനുഭവിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ സന്ദർഭത്തിലാണ് ഭാഷാശാസ്ത്രം നിറപഠനങ്ങളിൽ നിർണായകമാകുന്നത്. ഭാഷയിലെ നിറപ്രതിനിധാനങ്ങളെ അപഗ്രഥിച്ചു ഭാഷാസമൂഹത്തിന്റെ നിറാനുഭവം വസ്തുനിഷ്ഠമായി വിശദീകരിക്കാനാവുന്ന രീതിശാസ്ത്രമികവ് ഭാഷാശാസ്ത്രത്തിനുള്ളതുകൊണ്ടാണ് ഇത് സാധ്യമാ

കുന്നത്. ഭാഷയുടേതിനെപ്പോലുള്ള പ്രത്യേക നിറപഠനങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തവത്തിൽ മനോജ്ഞാപനങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാന നിറാനുഭവവും പ്രതിനിധാനവും പരിശോധിച്ചറിയാനും അവയുടെ പാരിസ്ഥിതിക, സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക വൈകാരിക, ശാരീരിക സവിശേഷതകൾ കണ്ടെത്തി മലയാളത്തിൽ നിറത്തിന്റെ ഭാഷാനിർമ്മിതി എന്തെന്ന് വിശദീകരിക്കാനുമാണ് ഈ പഠനം ലക്ഷ്യം വയ്ക്കുന്നത്.

താക്കോൽ വാക്കുകൾ: സപീർ-ബോർഡ് പരികല്പനം, ഭാഷീയനിർണയവാദം, ഭാഷീയാപേക്ഷികത, ലോകവീക്ഷണം, അടിസ്ഥാന നിറങ്ങൾ, ബർലിൻ-കെയ് മാതൃക, Va. Vb

നിറവും ഭാഷയും

നിറം എന്താണ്? ഇന്ദ്രിയജ്ഞാനമാണ്. ധാരണയാണ് എന്നൊക്കെ പറയാമെങ്കിലും മനുഷ്യർ എങ്ങനെയാണു നിറത്തെ കാണുന്നതും ഭിന്നമായി മനസിലാക്കുന്നതും സംജ്ഞകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതും. ഇത് സാർവ്വഭാഷികമാണോ എല്ലാഭാഷാജനതക്കും സമാനയാരണകളാണോ നിറത്തെ കുറിച്ചുള്ളത് എന്നിങ്ങനെയുള്ള അന്വേഷണങ്ങൾ ഉദ്ദേശ്യമാണ്. രസതന്ത്രം, ശരീരശാസ്ത്രം, മനശ്ശാസ്ത്രം, നരവംശശാസ്ത്രം, ഭാഷാശാസ്ത്രം തുടങ്ങി ഒട്ടേറെ മേഖലകളുടെ ഗവേഷണ വിഷയമാണ് നിറം. വ്യത്യസ്ത പ്രതിഭാസമാണെങ്കിലും അതുമാത്രമായല്ല മനുഷ്യർ നിറത്തെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നത്. അത് അവരുടെ ഭൗതിക, ധൈര്യബലം, വൈകാരിക, അനുഭവലോകവുമായി ഇഴയടുപ്പം പുലർത്തുന്നു. ശ്രീകൃഷ്ണനെക്കുറിച്ചും നിറബോധമനുഭവിക്കുന്നു. നിറം, സംഗീതം, സൗരവ്യവസ്ഥ, ആഴ്ചയിലെ ദിവസങ്ങൾ എന്നിവ തമ്മിലുള്ള ബന്ധം തത്വചിന്താപരമായ ആതായുന്ന ശ്രമങ്ങളായിരുന്നു ആദ്യകാലങ്ങളിൽ ഏറെയും. അരിസ്റ്റോട്ടിൽ കുറുപ്പ്, വെള്ളപ്പ്, ചുവപ്പ് മഞ്ഞ, പച്ച, നീല, വൈറ്റ് നിറങ്ങൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞിരുന്നു. 1600-ൽ സർ ഐസക് ന്യൂട്ടൺ ഏഴു നിറങ്ങൾ മഴവില്ലിൽ കണ്ടെത്തിയിരുന്നു. പ്രകാശത്തിന്റെ ഗുണമായാണ് നിറത്തെ ന്യൂട്ടൺ മനസിലാക്കിയത്. വസ്തുക്കൾ പ്രകാശത്തെ വ്യത്യസ്ത തരംഗങ്ങൾ പെട്ടതിൽ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നു. കാഴ്ചയിലൂടെ മസ്തിഷ്കം ഇതിനെ ഭിന്നനിറങ്ങളായി മനസിലാക്കുന്നു. ആത്മനിഷ്ഠമായ ഇന്ദ്രിയാനുഭവമായാണ് മനസിലാക്കിയതെന്നു ചുരുക്കം. 19-ാം നൂറ്റാണ്ടുവരെ നിറവും ഭാഷയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സവിശേഷമായ നിറപഠനങ്ങൾ പാശ്ചാത്യർക്കിടയിൽ പ്രചാരം നേടിയതിനുപിന്നിലൂ അക്കാലത്തെ സാഹിത്യഭാഷയിൽ നിറപ്രതിനിധാനങ്ങളെ കുറിച്ചുള്ള ആലോചനകളുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഗ്ലാസ്സ്റ്റോൺ 1858 ൽ ഹോമ്മറുടെ കവിതകളിലെ നിറഭേദങ്ങളെ കുറിച്ചന്വേഷിച്ചതായി കാണാം. എങ്കിലും 1960-കൾ മുതലാണ് സവിശേഷമായ നിറപഠനങ്ങൾ വ്യാപകമായത്. ഇതിനുകാരണം ആധുനിക ഭാഷാശാസ്ത്രവും നരവംശപഠനങ്ങളുമാണ്.

ങ്ങളുണ്ടായി. നിറം എന്ന സങ്കല്പമേ ഇല്ലാത്ത രേഖകളുണ്ടെന്നും അതുകൊണ്ടു നിറസങ്കല്പനം സാർവ്വ ഭാഷികമല്ലെന്നും ചില ഭാഷകളിൽ ഗ്രഹ നിറത്തിനു പദമുണ്ടെങ്കിലും നിലക്കില്ലെന്നും ഒന്നാം ഘട്ടമായി പറയുന്ന കറുപ്പ് വെളുപ്പ് എന്ന നിറവ്യത്തിനുപകരം കടുംപച്ചയും നീലയും ചേർന്ന നിറം കറുപ്പിന്റെ സ്ഥാനത്തും കടുംചുവപ്പും ഇളംപിങ്കും ചേർന്നത് വെളുപ്പിന്റെ സ്ഥാനത്തും, പച്ചക്കുമ്പ്പ് നീല തിരിച്ചറിഞ്ഞ ഭാഷയുണ്ടെന്നും റഷ്യനിൽ പർപ്പിളിനു വാക്കില്ലെന്നും എന്നാൽ നീലയ്ക്ക് രണ്ടു വാക്കുകൾ ഉണ്ടെന്നും ഒക്കെയുള്ള വിമർശങ്ങളുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഗ്രൂ എന്ന വാക്ക് പച്ചയും നീലയും ഉൾക്കൊള്ളുന്നതാണ്. ചിലഭാഷകളിൽ ഇരുനിറങ്ങൾക്കും സമാനമായ പദമാണ് ഉപയോഗിക്കുന്നുവെന്നതുകൊണ്ട് മേൽപറഞ്ഞ മാതൃക പരിഷ്കരി കേണ്ടതാണ് എന്ന വാദം ഉയർന്നു. കൂടാതെ പ്രാഥമിക നിറങ്ങളോടൊപ്പം മിശ്രനിറങ്ങളും ഒരേനിറത്തിൽനിന്നും രൂപപ്പെടുന്ന പുതുനിറങ്ങളും ഉൾപ്പെ ട്തായി ബെർളിൻ-കെയ് മാതൃക പരിഷ്കരിക്കാനുള്ള ശ്രമങ്ങളുണ്ടായി. അതിന്റെ ഫലമായി പരിഷ്കരിച്ച മാതൃകയും അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടു (Modified evolutionary sequence of basic colour categories (based upon Witkowski & Brown 1977:)

I	II	III	IV	V	VI	VII
മാക്രോ വെളുപ്പ്	വെളുപ്പ്	വെളുപ്പ്	വെളുപ്പ്	വെളുപ്പ്	വെളുപ്പ്	വെളുപ്പ്
വെളുപ്പ്	കറുപ്പ്	കറുപ്പ്	കറുപ്പ്	കറുപ്പ്	കറുപ്പ്	കറുപ്പ്
	ചുവപ്പ്	ചുവപ്പ്	ചുവപ്പ്	ചുവപ്പ്	ചുവപ്പ്	ചുവപ്പ്
		മഞ്ഞ	മഞ്ഞ	മഞ്ഞ	മഞ്ഞ	മഞ്ഞ
		പച്ച	പച്ച	പച്ച	പച്ച	പച്ച
				നീല	നീല	നീല
				ബ്രൗൺ	ബ്രൗൺ	ബ്രൗൺ
					ഗ്രേ	ഗ്രേ
					ഓറഞ്ച്	ഓറഞ്ച്
					പിങ്ക്	പിങ്ക്

മലയാളത്തിലെ നിറപദാർത്ഥികൾ പരിശോധിച്ചാൽ അവ വിവിധ പദവർഗ്ഗങ്ങളിൽപ്പെടുന്ന പദങ്ങളടങ്ങുന്നതാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കാം. അധികവും വിശേഷണ രൂപങ്ങളായാണ് സാന്നിധ്യമറിയിക്കുന്നതെങ്കിലും ഒപ്പം നാമ രൂപങ്ങളും ക്രിയാരൂപങ്ങളും നിറ പദാവലികളെ സമ്പന്നമാക്കുന്നുണ്ട്. സചേത നവും അചേതനവുമായ പ്രകൃതിവസ്തുക്കൾ, ശരീരഭാഗം, രോഗം, വൈകാരികാവസ്ഥകൾ, സൗന്ദര്യബോധം, വർഗബോധം, ഹൈന്ദവമതം എന്നിങ്ങനെ യുള്ള വിവിധ മേഖലകളുമായി മലയാളിയുടെ നിറസങ്കല്പങ്ങൾ കെട്ടുപിണഞ്ഞുകിടക്കുന്നതായി കാണാം. കറുപ്പ്, വെളുപ്പ്, ചുവപ്പ്, പച്ച, മഞ്ഞ, നീല എന്നിങ്ങനെ ആറ് അടിസ്ഥാന നിറങ്ങളാണ് മലയാളം ഉൾക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ദ്രാവിഡ നിറസങ്കല്പങ്ങളുടെ ധാര തനെയാണിതെന്ന് വ്യക്തമാണ്. സംസ്കൃത സമ്പർക്കം അടിസ്ഥാന നിറങ്ങളുടെ തനതുബോധത്തെ ഒഴിവാ

ക്കാതെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതായാണ് പദാവലിയിൽ തെളിയിക്കുന്നത്. മലയാള ഭാഷ ഉൾക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന നിറബോധത്തെ തെളിപ്പെടുക്കാനായി പദാവലി പരിശോധന തുടർന്ന് നടത്തുകയാണ്. നിറങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രത്യേകിച്ചും സാഹിത്യഭാഷയിലെ ആലങ്കാരിക പദാവലികളുടെ ഭാഷയിലെ എല്ലാ വ്യവഹാരരൂപങ്ങളിലെയും മാതൃകകൾ പരിശോധിക്കുക എളുപ്പമല്ല എന്നാൽ പ്രതിനിധാനത്തിന്റെ പൊതുസഭാവം മനസ്സിലാക്കിയുള്ള അടിസ്ഥാന മാതൃകാ പരിശോധനകാണ് മുൻതൂക്കം നൽകിയിരിക്കുന്നത്.

നിറം - കറുപ്പ്

1. സചേതന വസ്തുക്കൾ
 - 1.1. ക.സസ്യങ്ങൾ

കറുത്ത പാതിപ്പയർ (നാ.വി) കറുത്ത ചെറുപയർ, കറുത്ത ചാറം (നാ.വി) കറുത്ത നെല്ലിനം

കറുപ്പ്-(നാ.)ലഹരിയുള്ള ഒരു ഔഷധം, ചാപ്പിനം,കിറമ്പന,കരികുറുവ (നെല്ലി), കരിമ്പൂര (അരി)
 - 1.2. ജന്തുക്കൾ

കരി (ആന), കരികുരങ്ങ്, കരിബാത്തി (പാമ്പ്)
2. അചേതന വസ്തുക്കൾ
 - 2.1. ക.പ്രകൃതി വസ്തുക്കൾ

കറുക്കൻ (വി.) മാധം ചേർന്ന(കറുക്കുന്ന) ലോഹം (കറുക്കൻ വെള്ളി), കറുത്തീയം (നാ.വി) കറുത്ത ഇരയം, കാരിയം, കറുത്തപ്പി (നാ.വി) കറുത്ത ഉപ്പ് കാരുപ്പ്, കരിങ്കല്ല്
 - 2.1. ഖ. പ്രകൃതി പ്രതിഭാസങ്ങൾ

കറുത്ത പക്ഷം (നാ.വി) വെളുത്തവാവു കഴിഞ്ഞു, കറുത്തവാവ് വരെയുള്ള 14 ദിവസം

കറുത്തവാവ്-അമാവാസി, രാത്രി, ഇരുട്ട്, കാർമേഘം, കാമുകിന്ദ്
3. ശരീരഭാഗം

കറുപ്പൻ/കറുപ്പൻ-(നാ) കറുത്ത തൊലി (കറുത്ത നിറം ഉള്ളവർ കറുപ്പി (നാ) കറുത്ത തൊലി (കറുത്ത നിറം) ഉള്ളവർ കറുത്ത മുടി (നാ.വി) കരിം കൂഴലി, കരിങ്കണ്ണ് കാച്ചിലി, കറുത്ത ചുവ്, ഉണ്ണി, കരിനാക്ക്
4. രോഗം

കറുത്ത അണലി (നാ.വി) ഒരുതരം മൗസി
5. വൈകാരികാവസ്ഥകൾ/ഗ്രന്ഥസൂചകം

കറുത്തഭാവം-കോപം, മുപ്പിഞ്ഞ ഭാവം, മാനസിക വിഹിമനത, മോഹം

ദുരിതം, ക്ഷീണം, ദുഃഖം, കോപം എന്നീ അവസ്ഥകളെ കുറുപ്പുമായി ബന്ധപ്പെടുത്താറുണ്ട്. കുറുപ്പ് മരണവുമായും, പ്രതിഷേധവുമായും ചേർത്തുവയ്ക്കുന്നു

6 സൗന്ദര്യബോധം

കരിം കൃഷി, കുറുപ്പിന് ഏഴേകു, എണ്ണക്കുറുപ്പ്, കുറുപ്പ് അശുദ്ധിയുമാണ്.

7 വർഗബോധം

കുറുപ്പൻ-കുറുമ്പൻ (നാ) കുറുത്തതൊലി (കുറുത്ത നിറം) ഉള്ളവൻ, കുറുമ്പി (നാ) കുറുത്ത തൊലി (കുറുത്തനിറം) ഉള്ളവൾ, കുറുവാൻ. ദ്രാവിഡർ കുറുത്തവരാണെന്ന പൊതുവിശ്വാസം ആര്യദ്രാവിഡ സംഘർഷത്തിൽ തെളിഞ്ഞുകാണാം

8 ഹൈന്ദവ മതം

കുറുപ്പുസ്വാമി - ശാസ്താവിന്റെ ഒരു പരിവാരമൂർത്തി (ദ്രാവിഡ വ്യക്തിത്വം), ദുർഭേദത സങ്കല്പം.

കുറു ഒരു ദ്രാവിഡ ധാതുവാണെന്ന് ഇരുളുക, കുറുകുക എന്ന ധാതു അർത്ഥമാണ് മലയാളത്തിൽ ഈ ധാതു വിനിമയം ചെയ്യുന്നത്. കുറു ധാതു കരി, കരി. കുറു എന്നിങ്ങനെ രൂപഭേദത്തിലും കുറുപ്പിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ഈ ധാതുവിൽനിന്ന് രൂപംകൊണ്ട കുറുപ്പ് (കുറുത്തനിറം), ക്രിയ (കുറുകുക, കുറുകുകുക), ക്രിയാവിശേഷണം (കുറുകറെ, കുറുകനേ-ഏറ്റവും കുറുത്ത്, അധികം കോപത്തോടുകൂടി), നാമവിശേഷണം (കുറുത്ത) എന്നിങ്ങനെ ഭിന്ന പദവർഗങ്ങൾ മലയാളത്തിലുണ്ട്. മലയാളത്തിലെ പദരൂപീകരണ പ്രക്രിയകളൊക്കെ ഈ ധാതുവടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള പദങ്ങളിൽ കാണാം. പ്രത്യയം ചേർത്തുള്ള രൂപങ്ങളും (കുറുപ്പൻ, കുറുമ്പി) സമസ്തപദങ്ങളും, ദിഗുണീകൃത രൂപങ്ങളും (കുറുകുറുപ്പ്, കുറുകുകുക) കാണുന്നു. കുറുപ്പിന് കളങ്കം, കറ, മായം എന്നിങ്ങനെയുള്ള ഗുണാർത്ഥം പ്രത്യയശാസ്ത്ര ധർമ്മം നിർവഹിക്കുന്ന തോടെ കോപം, ഇരുട്ട് എന്നിവയെല്ലാം സാമ്യഹൃദർത്ഥം കൈവരിച്ചു അശുദ്ധിയുടെ നിറമായി കുറുപ്പിനെ ഉറപ്പിക്കുന്നു.

നിറം-വെളുപ്പ്

1. സചേതന വസ്തുക്കൾ

1.1 ക. സസ്യങ്ങൾ

വെളുത്തുള്ളി, വെള്ളുള്ളി, വെൾ വയസ്-കൃഷിനാശിനിയായ ഒരു അങ്ങാടി മരാണ്, വെൾവേലം ഇരുട്ടമുള്ളുള്ള മരം, വെള്ള കൃവ -വെളുത്തകൃവ, വെള്ളടക്ക -ഉണക്കപ്പക്ക്, വെള്ളടുമ്പ് - ഒരു മരുന്നുവള്ളി

വെള്ളമരം -തടിക്കു ഉറപ്പില്ലാത്ത മരം, വെള്ളില -വെളുത്ത ഇലയുള്ള ചെടി

1.2 ഖ. ജന്തുക്കൾ

വെള്ളക്കാക്ക-വെളുത്തക്കാക്ക (ഇല്ലാത്ത വസ്തു-ഭാവന), വെള്ളച്ചാഴി-നെല്ല് നശിപ്പിക്കുന്ന ഒരുതരം കീടം, വെള്ളക്കുതിര-വെളുത്ത കുതിര.

വെള്ളാന-വെളുത്ത ആന, വെള്ളാട്-വെളുത്ത ആട്

2. അചേതന വസ്തുക്കൾ

2.1 ക. പ്രകൃതി വസ്തുക്കൾ

വെളുത്തീയം-വെളുത്ത ഈയം, വെള്ളീയം, വെള്ളക്കല്ല് വെളുത്തകല്ല്, വെള്ളാരക്കല്ല്-വെളുത്തപാറക്കല്ല്

വെള്ളി-വെളുത്ത ലോഹം, വെള്ളീയം-വെളുത്ത ഈയം

2.1ഖ. പ്രകൃതി പ്രതിഭാസങ്ങൾ

വെളുപ്പാങ്കാലം-പ്രഭാതം, വെളുത്തപക്ഷം-കുറുത്തവായുകഴിഞ്ഞു വെളുത്ത വാവു വരെയുള്ള 14 ദിവസം (ശുക്ലപക്ഷം). വെളുത്തവാവ്-പൂർണ്ണ ചന്ദ്രൻ ഉദിക്കുന്നനാൾ, പൗർണമി, വെള്ളക്കാൽ-ആര്യനോദയം

വെള്ളമാനം-വെളുത്തമാനം, വെള്ളകയറുക/വെള്ളകിറുക-സൂര്യ/ചന്ദ്ര ഉദയം, പകൽ, പ്രകാശം, വെളിച്ചം

3. ശരീരഭാഗം

വെള്ളക്കാരൻ/ക്കാരി/ക്കാർ -വെളുത്ത നിറമുള്ള മനുഷ്യർ/തുറോപ്യന്മാർ. പല്ല് മുടി, ശുക്ലം, കഫം

4. രോഗം

വെളുത്ത അണലി-ഒരുതരം മസൂരി, വെളുത്തവായ്യാ-പാണ്ട്. ഒരുതരം കൃഷ്ണം, വെൾ ചിലന്തി ഒരുതരം മസൂരി, വെള്ളപോക്ക്. വെള്ളെഴുത്ത്-ദുരക്കാഴ്ച

5. വൈകാരികാവസ്ഥകൾ/ഗുണസൂചകം

വെള്ളൻ-സത്യവാൻ, പേടി, ഉത്കണ്ഠ എന്നീ അവസ്ഥകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു വിളറി വെളുക്കാറുണ്ട്

ശുദ്ധ സൂചകമാണ് വെളുപ്പ്. വൈധവ്യവും വെളുപ്പ് സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്

6 സൗന്ദര്യബോധം

ശുദ്ധമാണ് വെളുപ്പ്

7 വർഗബോധം

വെളുത്താടൻ-വെളുത്തേടൻ, വെളുപ്പിക്കുന്നവൻ-അലക്കുകാരൻ. ക്ഷുരകൻ, വെളുമ്പൻ, വെളുമ്പി

വെള്ളക്കാരൻ, വെള്ളാട്ടി-പതിച്ചി

8 ഹൈന്ദവ മതം

ഹൈന്ദവ ദൈവങ്ങളിൽ കുറുത്തവരുണ്ടോ?കൽവിഗ്രഹങ്ങൾ കുറുപ്പാണെന്ന ക്വിലും അതൊക്കെ ചന്ദനം ചാർത്തി നിറം മാറ്റാറുണ്ട് തന്നെയുമല്ല ചിത്രങ്ങളിലൊന്നും അവർ കുറുത്തവരല്ല. ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ നിറത്തിലുള്ള കുറുപ്പും നീലയും തമ്മിലുള്ള സന്ദേഹം പൊതുവിൽ മലയാളത്തിൽ ഈ നിറങ്ങൾ തമ്മിൽ നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്. ഹിന്ദുമതക്കാർക്കിടയിൽ വീഡവ വെളുപ്പിണിയെന്നും.

10 ആഹാര വസ്തുക്കൾ
 വെള്ളക്കൊടി-സമാധാനസൂചകം
 കാട്ടിക

10 ആഹാര വസ്തുക്കൾ
 വെള്ള അപ്പം, വെള്ളക്കരു-മുട്ടയുടെ വെളുത്ത ഭാഗം, വെള്ളച്ചോറ്-
 -വെളുത്ത ചോറ്, പാൽപായസം, പാൽ

മലയാളത്തിൽ വെളുത്തനിറം, വെണ്മ, പ്രകാശം എന്നീ അർത്ഥമാണ് വെളുപ്പ് പ്രാഥമികമായി സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. ക്രിയ (വെൾക്കുക, വെളുക്കുക, വെളുപ്പിക്കുക), ക്രിയാവിശേഷണം (വെളുവെളെ- അധികം വെള്ളയായി), നാമവിശേഷണം (വെളുത്ത/വെള്ള/വെൺ(ൾ))- എന്നിങ്ങനെ ഭിന്ന പദ വർഗ്ഗങ്ങൾ മലയാളത്തിലുണ്ട്. മലയാളത്തിലെ പദരൂപീകരണ പ്രക്രിയകളൊക്കെ ഈ ധാതുവടിവുമാനമാക്കിയുള്ള പദങ്ങളിൽ കാണാം. പ്രത്യയം ചേർത്തുള്ള രൂപങ്ങളും (വെളുമ്പൻ, വെളുമ്പി) സമസ്തപദങ്ങളും, ദ്വിഗുണീകൃതരൂപങ്ങളും (വെളുവെളുപ്പ്, വെളുവെളെ) കാണുന്നു. വെളുപ്പ് ശൃദ്ധം, സത്യം എന്നിങ്ങനെയുള്ള ഗുണാർത്ഥവും സാമൂഹ്യാർത്ഥവും കൈവരിച്ചു പ്രത്യയശാസ്ത്ര ധർമ്മം നിർവഹിക്കുന്നു. ശൃദ്ധിയുടെ, സത്യത്തിന്റെ നിറമായി വെളുപ്പിനെ സമൂഹമനസ്സിൽ ഉറപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

നിറം - ചുവപ്പ് / ചെമ്മപ്പ്

1. സചേതന വസ്തുക്കൾ

1.1 ക. സസ്യങ്ങൾ

ചെന്താമര, ചെന്താനി, ചെന്തളിർ, ചെന്താർ, ചെന്തെങ്ങ്, ചെമ്പഞ്ഞി-ചെമ്മപ്പ് ചായം എടുക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു മാതിരി പഞ്ഞി, ചോരത്തല-കൊടിയുടെ പുതിയ നാമ്പ്, മുത്തിരി വള്ളിയുടെ മുള, ചുമന്നുള്ളി/ചെമ്മന്നുള്ളി, ചെമ്പഴുക്ക (പഴുത്ത അടയ്ക്ക) ചെന്തിന-ചുമന്ന തിന, ചെന്തുമ്പ, ചെന്തെല്ലി, ചെമ്മോലി

1.2 ഖ. ജന്തുക്കൾ

ചുവല പശു, ചെമ്പരുന്ന്, ചെമ്പല്ലി, ചെമ്പോത്ത്, ചെമ്മീൻ

2. അചേതന വസ്തുക്കൾ

2.1 ക. പ്രകൃതി വസ്തുക്കൾ

ചുവന്നകല്ല്, ചെങ്കല്ല്, ചെമ്മണ്ണ്

2.1 ഖ. പ്രകൃതി പ്രതിഭാസങ്ങൾ

ഉദയനാൾതമയം

3. ശരീരഭാഗം

ചോര, ചെമ്മോര-ചുവന്ന രക്തം, ചെന്താർടി-ചുവന്ന പുഷ്പം പോലുള്ള കാലടി

4. ഭാഗം
 - ചെങ്കണ്ണ്, ചുവപ്പ് -ഓട, നാമ്പ് എന്നതൊന്നും ചോരക്കുപ്പൻ, ചോരക്കുപ്പം, ചെന്തുമ്പ, ചെന്താനി
5. വൈകാരികാവസ്ഥകൾ/ഗ്രാണസൂചകം
 - സന്തോഷം, ലജ്ജ, കോപം, ആവേശം, ദ്രവ്യം എന്നിവയൊക്കെ ചുവന്നു തുട്ടുകുന്ന ഭാവങ്ങൾ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു.
6. സാമ്പ്രദായം
 - ചെന്താമരാക്ഷ-ചെന്താമരപ്പോലെയെ കണ്ണുള്ള തൊണിപ്പുഴ പോലെയുള്ള ചുണ്ട്
7. വർഗ്ഗബോധം
 - ചുവപ്പുനിറം-ഇടതുപക്ഷ പ്രത്യയശാസ്ത്രവുമായി ചേർന്നുനിൽക്കുന്നു.
8. ദൈനന്ദവർത്തം
 - ദേവതാസങ്കല്പവുമായി അടുത്തബന്ധം, ദേവിക്ക്- തെറ്റിപ്പൂവ്, ചെമ്പട്ട
9. യുദ്ധം/സമാധാനം
 - യുദ്ധഭൂമിയെ വിശേഷിപ്പിക്കുന്നു
10. ആഹാരവസ്തുക്കൾ
 - കേടുവരാത്ത മാംസത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു

ചെം/ചെമ്പ്/ചുവന്ന/ചെമ്മന്ന,ചോപ്പ്/ചോര എന്നിങ്ങനെയുള്ള വിശേഷണങ്ങൾ പൂർവപദമായി ചുവപ്പിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. അപരസൂചനയ്ക്കും ചുവപ്പുനിറം തന്നെയാണ് മലയാളത്തിലും ഉപയോഗിക്കുന്നത്.

നിറം-മഞ്ഞ

1. സചേതന വസ്തുക്കൾ

1.1 ക. സസ്യങ്ങൾ

മഞ്ഞൾ, മഞ്ഞക്കടമ്പ്, മഞ്ഞകുടുംബി (ആനകുടുംബി), മഞ്ഞക്കുറിഞ്ഞി, മഞ്ഞക്കുവ, മഞ്ഞക്കോര (ഒരുതരം ചുട്ടി), മഞ്ഞപ്പൊരി, മഞ്ഞത്തൊരി, മഞ്ഞപ്പിരം (ഒരു തരം വള്ളി), മഞ്ഞപ്പുരം, മഞ്ഞപ്പൊരി കമ്പൂരി, മഞ്ഞൾ, കാട്ടുമഞ്ഞൾ (ഔഷധി), കൂപ്പുമഞ്ഞൾ (ചുട്ടമാമ്പി, നാ,മഞ്ഞൾ (നല്ലകുവ),

1.2 ഖ. ജന്തുക്കൾ

മഞ്ഞക്കുരി (മൽസ്യം), മഞ്ഞച്ചേര

2. അചേതന വസ്തുക്കൾ

2.1 ക.പ്രകൃതി വസ്തുക്കൾ

മഞ്ഞലോഹം (സ്വർണം), പുഷ്പരാഗം

2.1 ഖ. പ്രകൃതി പ്രതിഭാസങ്ങൾ

3. ശരീരഭാഗം

പഴുപ്പ്, മുക്കിളി, മുത്രം, മലം

4. രോഗം

മഞ്ഞക്കൊമ്പല / മഞ്ഞക്കൊമ്പല, മഞ്ഞപ്പനി, മഞ്ഞപ്പിത്തം

5. വൈകാരികാവസ്ഥകൾ / ഗുണസൂചകം

പേടി, നാനാഭക്ത കൊണ്ട് വിളറി മഞ്ഞളിക്കും

6. സൗന്ദര്യബോധം

സ്വർണത്തിന് മലയാളി നൽകുന്ന പ്രാധാന്യം, കണിക്കൊന്നക്കു

വിഷ്ണുവുമായുള്ളബന്ധം

7. വർഗബോധം

എസ്.എൻ.ഡി.പി യുടെ ഔദ്യോഗിക നിറം

8. ഹൈന്ദവ മതം

ശ്രീനാരായണ ധർമ്മ പരിപാലനം

9. യുദ്ധം/സമാധാനം

10. ആഹാര വസ്തുക്കൾ

മഞ്ഞൾ

നിറം-പച്ച

1. സചേതന വസ്തുക്കൾ

1.1 .ക. സസ്യങ്ങൾ

പച്ചക്കറി - ആഹാര സസ്യങ്ങൾ, പച്ചതുള്ളി, പച്ചില, പച്ചില പെരുമാൾ (അങ്ങാടിമരുന്ന), പച്ചനാടി (വിഷമുള്ള വേര്), പച്ചണ്ടി, പച്ചപ്പയർ, ഇരുനിറപ്പച്ച (ഒരു ഔഷധി), എലിപ്പച്ച, എഴുത്താണിപ്പച്ച, കർപ്പൂരപ്പച്ച, രാമപ്പാൽപ്പച്ച, ദരിദ്രപ്പച്ച (ചെടി) നഞ്ചാരപ്പച്ച (ചെടി), നരിപ്പച്ച, നഞ്ചാരപ്പച്ച (വിഷമരുന്ന) (ചെടി)

1.2. ഖ. ജന്തുക്കൾ

പച്ചക്കിളി, പച്ചക്കുതിര, പച്ചളിപ്പൂമ്പ്, പച്ചിലപ്പാമ്പ്, പച്ചോലപ്പാമ്പ്, പാച്ചോൽ, പച്ചപ്രാവ്, പച്ചത്തവള, പച്ചപ്പൂഴ് :

2. അചേതന വസ്തുക്കൾ

2.1 ക. പ്രകൃതി വസ്തുക്കൾ

പച്ചക്കല്ലി - മരതകം, നാഗപ്പച്ച, ഗരുഡപ്പച്ച (വിഷം ഇറക്കുന്നതിനുള്ള കല്ലി)

6. സൗന്ദര്യബോധം

പച്ചകുത്ത് തൊലിക്കുള്ളിൽ പച്ചനിറം കുത്തിവയ്ക്കുന്നത്, സ്ത്രീകളുടെ കപോലാദികളിൽ കസ്തൂരി കുങ്കുമാദികളെക്കൊണ്ട് വിലാസാർത്ഥം മകാരി കാദ്യകാരമായി എഴുതുന്ന പത്തിക്കീറ്റ് ,

7. വർഗബോധം

മുസ്ലിംലീഗിന്റെ ഔദ്യോഗികനിറം

10. ആഹാരവസ്തുക്കൾ

പച്ചക്കറി, പച്ചക്കായ, പച്ചടി, പച്ചപ്പയർ, പച്ചിലനിറമുള്ള

വിശേഷണമായി പച്ചയ്ക്കു രണ്ടർത്ഥം പ്രയോഗത്തിലുണ്ട്. ഒന്ന് നിറത്തെയും മറ്റേതു് ഗുണത്തെയും കുറിക്കുന്നു. ഇവ രണ്ടും ചേർന്നും പെച്ചെറേയും കാണാം, പച്ചനിറത്തെ സംബന്ധിക്കുന്നവയെയാണ് മുകളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. പച്ചക്കറിയിലും പച്ചക്കായിലും നിറവും ഗുണവും ചേർന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഗുണാത്മകമായി പച്ച ഉപയോഗിക്കുന്ന സന്ദർഭങ്ങളും വിരളമല്ല. പച്ചക്കർപ്പൂരം ശുദ്ധിയെന്ത വെളുത്തകർപ്പൂരമാണ്. ചുടാത്ത കലമാണ് പച്ചക്കലം. കറയില്ലാത്ത ചെമ്പ് പച്ചച്ചെമ്പാണ്. കറികൾ കുടാത്തതു്ളള ചോറ് പച്ചച്ചോറാണ്, സ്പഷ്ടമായ തെറി പച്ചത്തെറിയും വെറും കള്ളും പച്ചനൂണയും മാണ്. പച്ച പാലാവ് ഒരു ആഭരണമാണെങ്കിൽ പച്ചപ്പകൽ പട്ടാപകലാണ് പച്ചപ്പല്ലൻ മുറുകാത്തതും പച്ചപ്പിള്ള ഒക്കെക്കുഞ്ഞും പച്ചമണ്ണ് പുതുമണ്ണ് പച്ചപരമാർത്ഥി ചതി അറിയാത്തവനും ദോഷസ്വരൂപമാണ്. ഉണങ്ങാത്തപുല്ലാണ് പച്ചപ്പല്ലി എങ്കിൽ പച്ചതി വേവിക്കാതെ ശരീരവും പച്ചമത്സ്യം ഉണങ്ങാത്ത. ചിത്തയാകാത്ത, വേവിക്കാത്തതു്, പച്ചമാങ്ങ പഴുക്കാത്തതുമാണ്, പച്ചവെള്ളം കാച്ചാത്തവെള്ളമാണ്. പച്ചപ്പൊട്ടം സസ്യങ്ങൾക്കു ചുമത്തിയിരുന്ന കരമാണ്. പച്ചോടം പൂതപ്പാണ്. ചുരുക്കത്തിൽ പച്ചക്കു ഗുണപരമായി സർഗുണങ്ങളും (പച്ചവേഷം), അസംസ്കൃതവ്യം പച്ചനിറവും നൽകിയാണ് മലയാളി സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നു പറയാം.

നിറം-നീല

1. സചേതന വസ്തുക്കൾ

1.1 .ക. സസ്യങ്ങൾ

നീലക്കുറിഞ്ഞി (കരിങ്കുറിഞ്ഞി), നീലകണ (കരിഞ്ചിരകം), നീലമഞ്ജരി (കരിനൊച്ചി), നീലമല്ലിക (കുറുളം)നീലമാഷം (വലിയ ഉഴുന്ന്), നീലമുത്തിരി, നീലവൃക്ഷം (കരിവേങ്ങ), നീലവഴുതിന, നീലത്താമര, നീലാമ്പാല (കറുത്തപാല), നീലക്കടമ്പ്, നീലകണ്ഠോനി (കറുത്ത), നീലക്കരിമ്പ് നീലക്കൊടുവേലി (കറുത്തകൊടുവേലി), നീലച്ചുണ്ട (കറുത്തച്ചുണ്ട), നീലച്ഛമ്പ് (കറുത്ത കണ്ണൻ ചേമ്പ്), നീലതരു (തേക്കി), നീലതാലം, നീലധാഷം (ഈർപ്പന), നീലത്താളി (ഔഷധസസ്യം), നീലപത്രം (കറുത്ത ആമ്പൽ), നീലപുഷ്പ അമരി, നീലക്കുറിഞ്ഞി, നീലപുഷ്പി (കായാസ്യ)

1.2. ഖ. ജന്തുക്കൾ

നീലമഷിക (മണിയനീച്ച), നീലമീലിക (മിന്നാമിനുങ്ങ്), നീലാംഗം (കാട്ടുകാക്ക, കറിഞ്ഞാറൽ പക്ഷി), നീലാളി (കറുത്തവണ്ട്), നീലീഗു (കറുത്തപൂഴ്), നീലപ്പൂർൻ (കറുത്തചിറകുള്ള ഗരുഡൻ) നീലകണ്ഠം (മയിൽ)

കവിൽ നിന്നും വ്യത്യസ്തമായി കറുപ്പും നീലയും തമ്മിലുള്ള സന്നിഗമന നിലയിൽക്കുന്നുവെന്നത് ആ കാത്യകയെ വെല്ലുവിളിക്കുന്ന തെളിവാണ്. നിറ വർഷകൾക്കുള്ള പരിണാമം അടിസ്ഥാനമാക്കിയ മാതൃകയിൽ മഞ്ഞ/പച്ച സന്നിഗമന മൂന്നാംഘട്ടത്തിൽ തെളിയുന്നുണ്ടെങ്കിലും ഒരു ഘട്ടത്തിലും കറുപ്പ് നീല സന്നിഗമന പരിണാമത്തിൽ ഉണ്ടായതായി മാതൃക അടയാളപ്പെടുത്തുന്നില്ല. മലയാളം അവരുടെ മാതൃകക്ക് വിരുദ്ധമായി അഞ്ചാംഘട്ടത്തിൽ മഞ്ഞ/പച്ച ചേർന്ന രൂപവും വെളുപ്പ്, കറുപ്പ്, ചുവപ്പ്, മഞ്ഞ, പച്ച, നീല ചേർന്ന രൂപവും ഇതിൽ മലയാളം രൂപത്തെ തുടക്കത്തിൽ പ്രതിനിധീകരിച്ചിരുന്നുവെന്നും ക്രമേണ രൂപ യിലേക്ക് പരിണമിച്ചുവെന്നും വാദിക്കാവുന്നതാണ്. രൂപ ഘട്ടത്തിലെ സന്നിഗമനയുടെ ശേഷിപ്പുകളാണ് നീലയുടെ കറുപ്പ് സൂചനകൾ.

നിറബോധത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന നിറങ്ങളുമായുള്ള ബന്ധമംഗിവിടെ പരിശോധിച്ചത്. ഈ ഭാരതനിരത്തിനും ആന്തരികമായ നിറഭേദം അടയാളപ്പെടുത്താൻ പ്രകൃതിബോധമാണ് മലയാളി ഉപയോഗിക്കുന്നത്. സദൃശ്യതയാണ് മുഖ്യമാനദണ്ഡം. കടുംപച്ച, ഇളംപച്ച, തത്തപ്പച്ച, കിളിപ്പച്ച, ചാണകപ്പച്ച എന്നിങ്ങനെ പലതരം പച്ച നിറഭേദങ്ങൾ മലയാളം പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നുണ്ട്. ഭാരതം നിറത്തിനും ഇതേപോലെ വ്യത്യസ്ത ഭേദങ്ങളുണ്ട്. ഈ പഠനം അത്തരം ദ്വിതീയ നിറപദാവലിയെ ആശ്രയിക്കുന്നില്ല. അതുപോലെ നിറങ്ങളുടെ ചിഹ്നവിഭജനാനിയമത്തെയും ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. അടിസ്ഥാന പദാവലിയെ ആശ്രയിച്ച് മലയാള ഭാഷാസന്ദർഭത്തിൽ സാർവഭാഷികമാതൃകയെ മുഖ്യ പരിശോധന നടത്തുകയും അതോടൊപ്പം നിറബോധത്തിന്റെ ഭാഷാ വ്യക്തത തെളിയിച്ചെടുക്കാനുമാണ് ഈ പഠനം ശ്രമിച്ചത്. മലയാളിയുടെ നിറബോധത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം പാരിസ്ഥിതികമായ കണ്ടറിവിന്റെ ദൃശ്യോന്നതം നിറമുള്ള ഇന്ദ്രിയവുമാണ്. വൈകാരികമായി ചാരി പാരിസ്ഥിതികാവുഭവം ഉടലെടുക്കുന്ന ഉടലെടുത്തുവെള്ളിലേക്കും വ്യാപിപ്പിച്ചു. സാമൂഹികമായ വിവേചനത്തിന് സാധാരണക്കാരന്മാർക്ക് സാധാരണ ബോധത്തിനാധാരവുമാണ്. ഹിംഗാധിഷ്ഠിതമായ വാചസ്പത്യബോധം സൃഷ്ടിച്ചെടുക്കാനും പുതുക്കന്റെ കാഴ്ചവസ്തുവായി സ്വീകരിക്കാനും ഉൾമനിക്കുകൾ നിർമ്മിച്ചെടുക്കാനും സാമൂഹികമായി ഇടവർത്തി ബോധം നിലനിറുത്താനും ഭാഷയിലൂടെ സാധ്യമായി എന്നത് ഈ പഠനം വെളിപ്പെടുത്തുന്നു.

ഗ്രന്ഥസൂചി

Berlin, B. and P. Kay 1969. Basic Color Terms: Their Universality and Evolution. Berkeley: University of California Press.
Berlin, B., P. Kay, and W.R. Merrifield 1985. Color term evolution: Recent evidence from the World Color Survey. Paper presented at the 84th Annual Meeting of the American Anthropological Association, Washington, D.C.
Boster, J.S. 1986. Can individuals recapitulate the evolutionary development of

color lexicons? *Ethnology* 25(1): 61-74.
Casson, R.W. and P.M. Gardner 1992. On brightness and color contrast: A new method for the analysis of color contrast data. *Current Anthropology* 33(2): 395-399.
Corbett, G. and I. Davies 1997. Establishing basic color terms: Measures & techniques. In C.L. Hardin and L. Maffi (eds.) *Color Categories in Thought and Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
Fenton, Mark 1997. Psychological approaches to the investigation of colour: Meaning and representation. *Spectrum (The Journal of the Colour Society of Australia)* 11: 4-9.
Hardin, C.L. 1988. Color for Philosophers: Unweaving the Rainbow. Indianapolis: Hackett Publishing Company.
Hardin, C.L. and L. Maffi (eds.) 1997. *Color Categories in Thought and Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
Heider [Rosch], E. 1972a. Universals in color naming and memory. *Journal of Experimental Psychology* 93(1): 10-20.
Hickerson, N. 1971. Review of Basic Color Terms: Their Universality and Evolution, by B. Berlin and P. Kay. *International Journal of American Linguistics* 37: 257-270.
Kay, P. 1975. Synchronic variability and diachronic change in basic color terms. *Language in Society* 4: 257-270.
Kay, P. and C.K. McDaniel 1978. The linguistic significance of the meanings of basic color terms. *Language* 54(3): 610-646.
Kay, P., B. Berlin, and W.R. Merrifield 1991. Biocultural implications of systems of color naming. *Journal of Linguistic Anthropology* 1(1): 12-25.
Kay, P., B. Berlin, W.R. Merrifield, and L. Maffi 1997. Color naming across languages. In C.L. Hardin and L. Maffi (eds.) *Color Categories in Thought and Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
MacLaurry, R.E. 1997. Color and Cognition in Mesoamerican Languages: Constructing Categories as Vantages. Austin: University of Texas Press.
Matsuzawa, T. 1985. Colour naming and classification in a chimpanzee (*Pan troglodytes*). *Journal of Human Evolution* 14: 283-291.
Miller, D. 1997. Beyond the Elements: Investigations of Hue. In C.L. Hardin and L. Maffi (eds.) *Color Categories in Thought and Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
Sivik, L. 1997. Color systems for cognitive research. In C.L. Hardin and L. Maffi (eds.) *Color Categories in Thought and Language*. Cambridge: Cambridge University Press.